

СРБОВРАНА

SRBOVRAN

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year 60c.
Canada, Europe e. t. c. one year \$1.50
Srbobran published every Thursday at
443 W. 42 Street, New York, N. Y.

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годину 60 ц.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50
Србобран излази четвртом из
443 W. 42 Street, New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН
САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN
OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“.

Број 413

ЊУЈОРК, Њ. Ј., Четвртак 7. септембра 1917.

ГОДИНА 7.

ДЕЛЕГАТИМА КОНВЕНЦИЈЕ СРПСКОГ ПРАВОСЛАВНОГ САВЕЗА СРБОВРАНА,

У ПИТЕБУРГУ, ПА.

Поштована и драга српска браво: —

Молим Вас дозволите ми да Вам пошаљем мој братски поздрав, и да Вам изјавим моју искрену жељу да Ваш рад буде успешан и благословен. Ми сви верујемо у Ваше родољубље и у Вашу мудрост па зато никад несумњиво у славну будућност Вашег дичног Савеза.

Живели дични делегати, славне конвенције Савеза Србобрана, на многаја лета!

М. И. ПУПИН,

Главни Председник Савеза Сједињених Срба Слога.

СЈЕДИЊЕЊЕ САВЕЗА

„Наш народ хоће јединство; и сви они који се томе противе, били они мали или велики, сви су против Српског Народа и његова интереса, па противили се они у руку једног Брозовића, Настипа или једнога Швице, или копапи онако испод жита. Успети неће, јер народ и глас народа јест глас правог и истинитог Бога. . . Будите спремни да се за увек заградите и уједините са браћом из Савеза „Србобрана“ у један велики и јаки Савез. Браво, покажите да сте ви, као радници, дорасли овој ствари; покажите да сте свесни своје народне дужности и да идеју спајања њихих Савеза примајте са девизом: Радници, ујединимо се!“

Јосиф Рајновић, „Србобран“ од 8-21 јуна 1917.

„Сваки од нас у нашем дичном Савезу жељи да се Савез „Слога“ и Савез „Србобран“ сједине и ниједан од нас не види никакве преселне тешкоће које би могле спречити то сједињење. За тај посао потребне су само искрене жеље, поштене намере и топло родољубље.“

М. И. Пупин, „Србобран“ од 8-21 јуна 1917.

Ових дана има се репити, да ли ће наши Савези наставити живот као два засебна савеза или као један савез. Конвенција братскога Савеза „Србобрана“ има у том питању пресудну реч.

Од кад је Главни Одбор Савеза „Слога“ у мају ове године покренуо питање о сједињењу Савеза, оно у ствари никако више није ни скидано с дневног реда. Управа Савеза „Србобрана“ дала је свој начелан пристанак, а „Америкашки Србобран“, орган братскога Савеза, писао је непрестно у правцу сједињења, вршећи тиме примерно дужност савезног органа. До душе, онима који су навикли да на народне ствари гледају с висине, дакле површно и олако, може се учинити да су новинарски чланци у овом питању празне речи. Али, кад се ствар мало ближе загледа, види се да је држање савезних органа баш у овом питању од велике важности. Јер сједињење савеза је у првом реду питање чланова савеза, питање народа. И стога је било потребно да се здрава мисао о сједињењу што чешће понавља и подгрева, да се не би охладили они који су се за њу већ загрејали, и да би се загрејали за њу и они који су према њој били равнодушни, или чак и непријатељски расположени.

У којој је мери мисао о сједињењу ухватила корена код чланова братскога Савеза „Србобрана“, показале конвенције; јер мада тешкоће постоје, остаје ипак као главни услов добра воља и решеност чланова. Нема тешкоћа, које не би могли савладати чланови једнога и другог Савеза, ако су истински решени да се сједине. Уместо да буду сметња, тешкоће могу бити само подстрек за што својеквије прегнуће, јер најзад сједињење савеза извршено без икаквих незгода дошло би као неки поклон, док би сједињење извршено у пркос свима тешкоћама значило једну крупну народну победу. Повољна одлука конвенције Савеза „Србобрана“ дала би, према томе, јасно на знање да су браћа Србобранци вољни да се понесу са тешкоћама које су се испречиле пред њихово сједињење са браћом из Савеза „Слога“. А победа би онда била обезбеђена. Јер о чврсту вољу народну развијају се све, и праве, и измишљене или надуване тешкоће као лаки мехурићи. Главно је само бити при том истрајан и стрпљив, и не губити из очију главни циљ.

Ако се покаже да је сједињење за сад немогуће, не треба сматрати да је с тим питањем свршено за свагда. Мисао о сједињењу Савеза толико је здрава, толико је спасоносна, нарочито у данашње време, да целу ствар треба онда сматрати само као одложено до погоднијег тренутка. У том случају важно је настојати да братски односи између оба савеза буду још чвршћи и још приснији. Већ постигнуто духовно јединство и утврђени споразум у Српској Народној Одбрани треба онда не само чувати, него још и ојачати. На тај начин би се бар у моралном погледу постигло оно исто што и сједињењем. А то није мала ствар. Јер колико год је сједињење савеза важно с материјалне стране, нарочито данас кад и један и други савез губе све више чланова који иду у рат — било као добровољци било као амерички војници — морална страна ипак

претеже. Сједињење Савеза значило би у моралном погледу ово: Ево, ми амерички Срби, свесни наше народне несреће, прелазимо преко свих ранијих несугласица и размирица; прелазимо преко свих материјалних тешкоћа; прелазимо преко свих смутња заинтересованих појединаца и пружајући један друге руку удружујемо се у један моћан савез, да бисмо дали доказа о своме родољубљу и својој народној свести, и да бисмо подigli веру у бољу будућност код наше напашене браће с оне стране океана.

Јединство и споразуман рад у Српској Народној Одбрани значи у моралном погледу готово то исто. И стога је важно да се покушај за сједињење, у случају неуспеха, не изметне у раздор и заваду. На то треба да буду усредерене све силе родољуба. Они морају будним оком пазити на свакога који би хтео да замути, како би га могли сузбити на време. Ако се не могадне доћи до материјалнога сједињења, духовно јединство треба чувати и јачати по сваку цену.

Али као идеал, као најбоље решење остаје, дабогме, ипак потпуно уједињење савеза. И зато немо се ми, желећи од срца срећан рад конвенцији братскога Савеза Србобрана, искрено зарадовати ако она донесе у том погледу повољну одлуку.

Реч има, како zgodно рече у јуну г. Јоса Рајновић, Његово Величанство великомученик радник.

М. Трибунац.

О СРПСКОЈ НАРОДНОЈ ОДБРАНИ

Српска Народна Одбрана није странка. Није ни Савез у смислу потпорних Савеза, какве имамо у Америци.

Она је удружење свих добрих Срба и Српкиња, који су вољни да раде на ономе, што само име ове установе каже: на одбрани народа нашег српскога од свих његових непријатеља, отворених и скривених, спољних и унутрашњих.

Сви синови и ћери српског народа имају да се удруже, кад је реч о одбрани народа. Јер на род се не може другачије одбранити, већ ако се за његов опстанак, спас и слободу боре сви његови синови и ћери.

Слобода народна, па и сам опстанак његов, долазе у опасност, ако их брани само једна група или странка, а друге се одметну свака на своју страну. На тај начин долазе у опасност и највећи народи. А мали, као што је наш народ српски, да није био слојан и сав једнодушан за одбрану својих народних светиња, просто би био већ ишчезао са лица земље и утопио се у мору већих непријатеља, који га опкољавају са свих страна.

Имао је народ српски, живео под разним туђинским управама неколико стотина година, и одметника. Али то су били увек његови најслабији синови. Тежња за тренутном чашћу и бољаштом њих је направила поклоницима туђинских дворова и властодржаца. То су они одметници од народне ствари, које је сам народ назвао у доба турског владања над Српством потурицама, а онда је Аустро-Мађарска притисла огроман део српскога народа и његових земаља окрето је народ такове одроде народне именом: ауштирјади и мађарони.

Као што одметници српски, зваши потурице, нису могли срушити одбране српскога народа под Турцима, тако ни одметници српски под аустројском и мађарском државном управом, зваши мађарони и ауштирјади, ни су могли одвратити народ српски да се бори за своју народну одбрану. И у поганом царству аустројском српски је народ одржао све своје светиње: име, језик свој, школу своју, цркву своју, славу крсну своју, обичаје

Питебург, 15 септембра 1917.

Душан Бдановић.

ПОСЛАНИКУ КРАЈЕВИНЕ СРБИЈЕ

ГОСПОДИНУ ЉУБОМИРУ МИХАИЛОВИЋУ,

ВАШИНГТОН, Д. К.

Господине Министре,

Срби из свију крајева Српства, сакупљени на једном величанственом збору, незапамћеном у Канади, долазе да Вам понуде изразе свог најоданијег поштовања и да Вас замоле да Влади Крајевине Србије доставите њихову једногласну резолуцију којом они са највећим одушевљењем поздрављају стварање нове Крајевине, која ће да уједини и сакупи све делове нашег раздробљеног и раскомаданог племена.

Молећи Свевишњег да нам подари и одржи нову Крајевину Срба, Хрвата и Словенаца, кличемо из дубине душе:

Да живе Срби, Хрвати и Словенци широм целог света!

Да живи Његово Величанство краљ Петар Први!

Да живе наши храбри и славни Савезници!

Х а м и л т о н, Онт., 3 септембра 1917.

ПРЕДСЕДНИК КАНАДСКЕ НАР. ОДБРАНЕ

Г. Васиљевић.

ПРЕДСЕДНИК ПОД-ОДБОРА У ТОРОНТО

Јанов Ташић.

ПРЕДСЕДНИК ПОД-ОДБОРА У ХАМИЛТОНУ

Љ. Вељача.

ПРЕДСЕДНИК ПОД-ОДБОРА У ВЕЛАНДУ

Д. Вукобратиа.

ПРЕДСЕДНИК ПОД-ОДБОРА У ФАЛС ВЈУ

Е. Видаковић.

Из Српства и Југославијства

Хрват о Србину. У „Хрватском Свјетлу“ од 16-ог овог месеца изишао је један одушевљен чланак уваженог Дон Ника Тришковића, у коме се овако изјавља о М. Прибићевићу и његову раду:

„Он је пет година на челу јуначке војске (првз као командант батаљона, а потом као командант пука. — Пр. ур.), која му је пет година као вођи појавила била, протрљавајући од јуначтва, и на његову јуначку главу пада велики дио заслуге, да се је дијеви дио измучене српске војске сретно провукао кроз албанске кланце и низ клисуре и пробрло тврди зид, којим су душамни наши опасали јужне границе отаџбине наше.

„Лавовском снагом и орловском оком наставио је борбу на челу својих соколова све до часа док му није било наложено од српске владе на изричиту замољбу југословенског одбора у Лондону, да иде у Америку, да диже народ наш на устанак, да заузме празна мјеста у проређеним редовима јуначке војске наше.

„Они, који познају Милана Прибићевића, знаду да се је тешка срца дијелило од војних другова својих, од војника, који га штудују као брата и друга својега, али то га није одвратило од дужности, да се одазове налогу и позиву српске владе и југословенског одбра.

„И дошао је овамо и дао се на посао онако, како то он знаде и умие, свом душом и снагом својом, општрим пером и ватреном бесједом.

„Обишао је скоро сва мјеста где народ наш обитава, савјетовао, молио и заклињао све оне, који снаге и срца имаду, да изврше дужност своју прама отаџбини и народу.“

Ми ове речи заслужног хрватског првака радо преносимо у лист као нов прилог српско-хрватском братству и јединству.

У вези с овим вреди поменути да је г. Прибићевић командовао пуком још на Церу, као мајор. Да се ово одликовање правилно оцени, треба знати да је после Балканских ратова било толико

риди у Терезиенштату није много боље. Тројица су умрли — Чабриновић, Грабеж и Ђукић, тројица су још живи. Од ових Принципи неће дуго живети; он болује од туберкулозе у костима. У Терезиенштату нису више изоловани, а најновија вест нам јавља, да су напоследку и у Мелерсдорфу Гавриловић и Поповић премештени у једну собу.“

Леди Пеџет одликована. У Енглеској је недавно установљен нов орден, под именом „Ордер ов ди Бритиш Емпаер“ (орден Британског Царства). Међу првима који су одликовани овим орденом налази се и опште позната српска добротворка Леди Пеџет. Она је добила Велики Крст тога ордена у знак признања за њен рад у вези са „Србијан Релиф Фонд“ом, у чије име је била на челу прве енглеске болнице у Србији, познате под именом „Болница Леди Пеџет“ (у Скопљу).

Ми Срби имамо двоструког разлога да се радујемо овом високом одликовању: прво стога, што је оно пало у део једној племенитој Енглескињи, која за своју љубав према Србији у малу није главом платила, јер је у Скопљу, негујући болеснике, била оболела од опасне болести петавца (пегавог тифуса); и друго стога, што то ретко одликовање долази од Енглеске Владе, јер се из ње види да Енглеска високо цени услуге учивене Српском Народу. — Од Српске Владе добила је Леди Пеџет већ раније такође врло високо одликовање, орден Белог Орла о врату.

Курс аустројског новца према српском. Како стоји курс аустројског новца види се најбоље из овога званичног саопштења:

„Српски Женевски Црвени Крст донесом од 6. јула ове год. потврдио је пријем и извршење писмених налога за суму положене код Обавештајног Бироа или преко поште од 31. маја до 10. јуна ове године.

„Курс за ове пошљике био је: 242.50 и 240.50 круна и 188 и 186.50 лева за 100 швајц. франака; 195, 194, 193.50 круна и 151.50, 150.50 лева за 100 фр. франака.

„Бр. 15.743. Из канцелар. Финансијске Делегације у Солуну 10. јула 1917 год.“

Из ових бројева јасно се види да се за 100 швајцарских франака, који у мирно доба вреде само 95 круна, данас може добити преко 240 круна, толико је се срзала вредност аустројског новца. Даље се види и ово: за 100 француских франака добија се 195 аустројских круна. Како се за 100 француских франака добија само 115 српских динара, значи да 115 српских динара вреде једнак 195 круна, јавко међутим зна да у мирно доба 115 српских динара вреде само 110 аустројских круна. Ето како изгледају аустројски „успеси.“

Трострука увреда. Поводом зајма који су Сједињене Државе одредиле Србији, и који смо сви поздравили са одушевљењем као залого америчког пријатељства према нашем народу, нанета је без потребе груба увреда и Сједињеним Државама, и Србији и Српском Народу, и америчком министру финансија. Један српски лист представно је наиме, ствар тако као да се тај зајам даје Србији не зарад њених тешких рана, него неог сјајног витештва и вене примерне верности, него за љубав г. Пупина и његовог личног

(Наставак на 4-тој страни)

Обвезница Зајма Слободе

ЊЕН ЗНАЧАЈ И ЊЕНА ПОТРЕБНОСТ.

Од Кнута Нелсона, сенатора из Минесоте.

Наша земља сад активно учествује у великом рату, у коме морамо бити победници. Потребне су велике своте да се овај рат води успешно. Те своте се морају обезбедити делом издавањем обвезница (бондова). Водити рат само непосредним порезивањем значило би натоварити сувише тежак терет на садашњи нараштај; стога је потребно да један део терета, у виду обвезница, падне на оне који ће доћи после нас, тим пре што они неће жртвовати за рат своју младост, као што је жртвујемо ми.

Обвезнице Зајма Слободе јесу облигације наше Државе, најбоље гаранције на свету, а кад се има на уму да су оне, поред тога што доносе интерес, слободне од порезе онда значи да је њихова вредност равна обвезници која вуче најмање 5 и по до 6 од сто интереса.

Новац који се добија за ове обвезнице неће ићи на страну, већ ће се утрошити у земљи, ради исплате материјала који Савезници купују од нас, при чему Савезници плаћају нашој Држави својим обвезницама, које гласе на Сједињене Државе. На тај ће начин своте новаца добивене од продаје обвезница не само бити од велике помоћи нашим Савезницима за успешно продужење рата, него ће служити и за подстицање и проширење тржишта наших пољопривредних и фабричких производа.

Ове се обвезнице издају у тако малим свотама, да велики део нашега становништва може лако да се претплати на њих, а не може бити бољег знака наше оданости и преданости ствари наше земље у овом великом рату по уписати ове обвезнице.

У нашим ранијим ратовима, нарочито за време Грађанског рата, наша је Држава била принуђена да издаје обвезнице у великим количинама, али су њих већином узимале банке, а не појединци. Овај велики Зајам Слободе не треба да буде остављен у рукама банака, већ треба да дође у руке народа, који је главни стуб Републике и у миру и у рату.

Дужност је свих родољубивих и оданих грађана, да према својим средствима уписују Други Зајам Слободе од 1917 године, који ће ускоро бити објављен од стране Министра Мак Аду. То је дужност, која се по мом мишљењу највише приближује ступању у редове војске. Ми који нисмо у стању да у борби ставимо на расположење своје животе, треба свакако да радо стављамо на расположење свој иметак и помогнемо успешно вођење рата.

КАКО ЈЕ УТРОШЕН НОВАЦ

Из Мин. Финансија.

Они који су уписали скорашњу емисију од \$2.000.000.000 као и они који намеравају да упишу други Зајам Слободе волели би да знају како је употребљен новац добивен зајмом. Велика свота новаца потребна је за одржавање морнарице, која има за датак да брани наше обале и нашу трговину од напада.

Да се морнарица доведе у стање које изискује рат, свака је лађа морала бити снабдевена људством и официрима. Тако исто морале су се додати многе поморне лађе.

6. априла било је 64.680 регрута; сад их има преко 136.000. Осим тога, ми смо регрутовали преко 35.000 за резерву, а у служби има 10.000 маринских добро вољаца.

Направљени су уговори за сваки торпидер и контра сумарен што га могу израдити наше радионице лађа у земљи, а при изради се очекују нови рекорди. Све ово долази уз ратне лађе од 32.000 тона; пет убојних крстарица од по 35.000 тона, највеће и најбрже лађе што су икад саграђене; шест помоћних крстарица и мно го других помоћних јединица за које смо склопили уговоре. Оне ће бити саграђене у најкраћем року, али се пре свих израђују торпидери и мање јединице.

Од кад је објављен рат, морнарица је чувала наше обале. За одбрану обале обезбеден је

велики број лађа — јахта, рибарских лађица, брзих моторних чамаца и других мањих јединица, а њихов се број повећава што се брже може.

Морнарица је послала Француској кор авијатичара, који су стигли 8 јуна, као први контингент редовне војне снаге Сједињених Држава, на француско земљиште. Авијатичарски кор је знатно повећан, базе за авијацију чаре установљене су дуж обале, а официри и људи вежбани су у руковању хидропланова, балонима којима се може одређивати правац и другим типовима ваздухопловне снаге. Тражено је још \$45.000.000 за авијацију.

Око \$80.000.000 утрошено је на целокупни програм за грађење у нашим маринским радионицама, станицама за вежбање, базама за подморнице и аероплана, великим магацинима за муницију и ратни материјал, фабрикама и т. д.

Марински кор је више него удвојен од кад је отпочео рат. 6. априла било је у кору 426 официра и 13.266 регрута. Сад он има преко 28.000 регрута, тако да недостају само 1.479 регрута па да се достигне пун број од 30 хиљада. Један одред морнара искрцај је у Француској под командом Першингом, и они сви једва чекају да ступе у акцију.

Вашингтон, 29. августа 1917 г.

ГОВОР ДР. С. БУДИСАВЉЕВИЋА У ХРВАТСКОМ САБОРУ.

5 јуна дала је Старчевићева странка изјаву, да се придружује декларацији Југословенског Клуба у Бечу и позвала је Србе у краљевини Хрватској и Славонији да се придруже. Срби не могу да пређу преко те изјаве на дневни ред. Они морају да испитају своју нагодбену политику. Говори о нагодби од 1868 год., која ни онда није заљала. Нагодба је размер сила обадвојице уговорача. Али се морају испитати резултати, који су тим законом загарантовани хрватском народу. Неће да набраја све поворде нагодбе, јер их је толико да би морао говорити не сатовима него данима и данима. Ријека питање је остало не решено, а Ријека је у ујрави и школама потпуно мађарска. (Франковци нападају.) Нећу да одговарам на упадања пријатеља Смрчанића-а-Ђорђа. Угарска је укинула два пута устав краљевине Хрватске, а то је очевид на поврда. Говори о финансијској покретности. Реке су персонуансе, индустрија је слаба, јер Угарска није инвестирала оно што нама припада.

Код нас су се доселили страни елементи, а домаћи су се отселили у Америку. Народ се борио Хрватске и Славоније. Где би то је пунило тамнице нашим најпособнијим људима. Сва она наша силна енергија морала се трошити у одбрани од Мађара. То је трагедија краљевине Хрватске и Славоније. Где би ми данас били, да се та енергија употребила на позитивни рад. Како изгледа са будућношћу Хрватске у нагодбеној ери? Сад се чује само лозинка да ће све размирице између Угарске и Хрватске ишчезнути, кад се уведе демократизација у Угарској, због тога морамо бити скептични. Естерхази је у свом програму цитирао једно наше уставно право. Ничега новог нема у том програму осим неколико отпадних фраза. Цитира из неких програма мађарских странака који ставише оне заузимају према Хрватској. Јаши је у једном говору јасније говорио о Хрватској, али то је његово лично гледиште, а не гледиште његове странке. Говори о мађарским интелектуалцима око "нове генерације". У једном броју веле они да ће нам дати финансијску самосталност, али да ми морамо да ти три жупаније, морску обалу од Ријеке до Сеча и да се створи коридор за њих преко Хрватске до мора. У том коридору био би и Загреб. Само под овим условима би нам дали, ако Сарајево постане главни град Хрватске.

Говори о адреси већине, којом тражи уједињење. Ово уједињење тражено је у већој мери од пређашњих адреса, али се мора питати о вероватности и могућности извођења. Док постоји дуализам, изгледа су минимални, да ће се то моћи извршити. Захтеви већине су минимални. Да се Далмација с нама сједини, снага би краљевине Хрватске била већа, али би се ипак морала водити борба против претежно сти Угарске у тој већој Хрватској. Да та већа Хрватска постигне политичку и финансијску самосталност, ипак не би дошло до решења југословенског питања, јер би Истра и Словенија остале на страни од државног и народног састава као успуљене Немцима. Словенци су напредни, економски јаки, они су за наше народно јединство. Па ако се Словенцима не да се сједине с нама, то морамо ићи за тим. Не смејемо дозволити да Истра остане на страни. Велики народи раде на том да спа су сваког националног човека његовој целини. Кад то чине велики народи, како да се одрекнемо тога ми мали народи? Потпуна уједињеност могућа је само ван дуализма, па је логично да се морамо борити против њега, а у тој борби наћићемо се сложни с осталим словенским народима, који ће се такође борити против дуализма. Несолдарност јужних Словена и северних шкодила је последњих дана. То смо читали у немачким новинама.

Тај несолдарност може да буде само тактичке природе, али раздваја један циљ: ослобођење и самоопредељење народа. Немци и Мађари се варају кад се надају неслози Словена. Ако дође час, а тај је близу, то ће северни Словени са севера, а јужни Словени с југа јуришати. На руше винама дуализма основаће се слобода народа. (Препирке и пребацивања с једне стране при сталци Смрчанића, а с друге Хинковића и Бањалина.)

Говори о политици Срба у Хрватској. Мора устати против нетачног становишта да се Срби непису залагају за права краљевине Хрватске! Срби су г. 1861 по дупирали тежње Хрвата, а далматински Срби тражили су сједињење Далмације с Хрватском. И год. 1867 (Светозар Милетић) борили су се Срби за хрватске тежње. Михаило Полит, Ј. Суботић, Јован Живковић, борили су се за Хрватску. Год. 1867 изнео је Иван Ванчина у Сабору предлог да се Срби признају као политички народ, а Сабор је то једногласно прихватио. Јован Живковић се борио за само сталност финансија, да бан не буде именован на предлог угарског министра председника, а Ријека да мора постати хрватска. Год. 1907 залажили су се Срби да буде укинута железничарска прагматика. Последње деце није стали су Срби на "нагодбено" становиште. Но, због тога се дају наћи узроци. После склопљене нагодбе ла и доцније под Куенином режимом, налазили су се Срби у врло тешком положају. Сви су малаксали па и Срби. Природна је ствар, да су Срби, хтели не хтели, пришли "нагодбеном" становишту, од мањине одбачени. Али шта су добили? Добили су испотпуни закон о бираници и — велеиздајнички процес 1913 сломљена је српска црква аутономија. Када је почео рат гамиње су напуњене Србима од Земуна до Зрмање. На чиновнике Србе пао је жиг сумње. Српске куће и села похаране су и порушене. Добили су то да су их убијали и вешали без судије и суда. Ја против тих злочина, у име своје и свога друга, дижем агорчени протест.

Изјављује Старчевићева странка одлаулу је Србима, јер им је омогућено да ступе у редове опозиционера и да се боре за самосталност народа. Срби с радосношћу поздрављају историјску изјаву Старчевићеве странке. Нагодбена политика је донела мало добри, а много зла. Спајање Босне и Далмације, је минимал на ствар. Ако би се то спајање извршило, не би тиме било решено југословенско питање. Зато се јаи мој друг Валеријан Прибићки придружио Старчевићевј странци. Тражимо да се сви крајеви где живе Хрвати, Срби и Словенци уједине у једно право демократско државно тело. Ми на југу не желимо бити господари других, али и нико други нам не сме у нашој кући господарити. Уверен сам, да ће сви Срби из Хрватске, Далције и Босне приступити том становишту. Кад се ово догоди, онда ће сви Хрвати, Срби и Словенци збити у фалангу са узвиком: Јоле нагодба! Живела Хрватска, Живела уједињена Југославија!

(Новости.)

Нова адреса српског посланства у Вашингтону гласи: SERBIAN LEGATION

1531 Nw Hampshire Avenue Washington, D. C.

ПОЗИВ.

Срп. Др. "Адам Прибићки иругови" бр. 49. СССС. у Питсбургу, Па. позива све своје чланове да дођу нисоставано у идућередуван седницу, која ће се одржавати 23 о. м. тачно у 9 сати пр подне. Седница ће се одржавати у истом локалу, као досада. Писавање се о врло важним питањима.

Нар Галетар, тајник.

Црногорци и народно уједињење

Са збора Црногораца у Гери.

Гери 9. септембра 1917. Председнику Мјесног Одбора црногорске организације за Народно Уједињење

Госп. Ђорђију Павићевићу Њујорк.

Са банкета даваног од стране овдашњих Црногораца у част г. М. Ивановића и другова, част нам је извјестити вас и другове, да смо и ми, по примјеру браће из Њујорка и Детроита, ступили у коло опште Црногорске организације за Народно Уједињење.

Уздајући се у ваздушну свијест и патриотизам наше браће широм Америке, увјерени смо да ћемо сви достојно своје прошлости, вршити нашу дужност у извођењу народне зајетне мисли: ослобођење и уједињење, за чим су наци, витешки преци вјековима највише жртва поднијели. Радећи овако, ми се одуђујемо свијетлим гробовима, који се отвориле за уједињење и нашој браћи, којој ропски ланци не дозвољавају, и даље сарађивање на овом највећем народним задатку.

Желећи и у будуће бити у тисјесној вези са вама, и осталим одборима, шаљемо вам сина брацко поздравље

У име збора

Т. Мартиновић, председник.

ГЛАС ИЗ ФРАНЦУСКЕ.

Уредништву "Уједињења" Женева.

Господине уреднице,

Први број вашег листа "Уједињења", а тако исто и све бројеве доцније, читали смо са највећим задовољством и били срећни што смо из истога увидјели, да црногорска интелигенција, која је избегла противу воље жадосних управлача, ради, као и вада на остварење наше зајетне мисли: уједињењу цијелога српства. Ми пак црногорски радници, који смо дошли из Америке, не као политичари већ као војници, да се с пушком у руци боримо за исту ствар, хитамо, да вас поздравимо као своју браћу, да вам честитамо на таквом патриотском раду, да вас увјеримо, да ће црногорски радници, који се данас слободни у свијету налазе, искрено помоћи и братски нам пружити руку, као и у неколико да вам доставимо, од кад и како се налазимо у Марсељу.

Господине уреднице, као Црногорци, добровољци, за општу српску војску, дошли смо у Марсељ још у фебруару и требали смо послје неколико дана отпустовати на фронт, но, на жалост, тако није било. Чим смо се појавили сустрели су нас краљевински агенти, наговарајући нас да одустанемо од својих намјера, па, кад нијесу успјели они су својим интригама и сплеткама замрсили и задржали наш пут ево већ пуних пет мјесеци, а све дако би тим поступком успјели да нас одврате од правог српског пута; код нас нијесу успјели па се надамо, да неће ни код наше браће, која буду иза "нас долазила, те с овим хоћемо да упознамо нашу браћу Црногорце, да се не осврну на наговоре и мита оних из Нејн, а, јер су то они исти који су предали нашу браћу, очеве и синове у руке нашем вјековном непријатељу — Шваби, а који данас, видећи своје страшно и неспрско дјело, хтели би да са нашом крвљу оперу блато са њиховог издајничког лица, па да доцније, као и раније, наставе свој тирјански режим, како би им ми се лади и радници били увијек робови.

Господине уреднице, ми се лади, радници, не знамо другу политичку до ову: да нам је дужност да стопу у стопу шљедујемо нашим дједовима и праједовима, који су се вјековима борили и крв лили за ослобођење и уједињење, а са тим да се одуђујемо сјенлама славних јунака, палим у многобројним ратовима за уједињење, а особито новим, још свијетим, палим у ова два последња рата.

Позивамо нашу браћу Црногорце да хитају и узимају удјело у овом великом и страшном

рату те да ми Црногорци ујемо победоносно у своју домовину и раскинемо гвоздене ланце, који стежу јуначка прса наших храбрих јунака, у које су их заковали колико спољни непријатељи, толико, још и више, наш домаћи и највиши непријатељ, главни управлач са неколико својих пријатеља.

Живјело уједињено и велико Српство! Живјело снажи онај који и најмање користи буде допринео за остварење наших идеала!

Уз искрено и братско поздравље вама, Црногорском Одбору и црногорској омладини, довикује мо: До виђења у великом и ослобођеном Српству!

Марсељ, 10. јула 1917. године.

Црногорски добровољци:

Никола Н. Ракочевић из Колашина, Мишур Перов Калуђеровић из Данилово Града, Радо сав Рађеновић из Жупе Никшићске, Мићко Ј. Милићевић из Жупе Никшићске, Драгиша Јовановић из Бјелопавлића, Лазар Павићевић из Лутова, Радо ван Љаковић из Куча, Јово Јовановић из Дробињаца, Никола Капетановић из Бањана, Милош Николић из Жупе, Милован Јовановић из Брда, Јован Брајковић из Брда, Крсто Ђуричић из Брда, Крсто Мишовић из Бањана, Крсто Елезовић из Бањана, Мијајло Бацковић из Пјешиваца, Милош Бацковић из Пјешиваца, Илија Пејовић из Рудина, Митар Росандић из Пјешиваца, Јанко Росандић из Пјешиваца, Спасоје Манојловић из Голје, Симо Божовић из Цекалина, Јаков Сарић из Бањана.

(Уједињење.)

БИВША ГРЧКА КРАЉИЦА

Један од главних извора наше народне несреће.

У париском листу "Грчке Новине" г. М. Маврудис пише о бив краљици овако: -

"Краљица Софија никад није осетила љубав народну, њена хладноћа, охолост и поноситост увек су је принуђавали да живи у усамљености која није имала ничега сјајнога. Био сам гимназијалац у Атини кад нам професор једног јутра саопшти да "и дуће недеље" треба да се скупило у 10 сати код Сократовог затвора на неколико стотина корака од Акропоља.

"Престолонаследниквица Софија ће посадити први кипар на објектном брегу. Основала је друштво за пошумљавање Атике. Кад поред вас прође, вичите што год можете: "Живела принцеза Софија!"

Све гимназије, све атинске школе, биле су сакупљене уговореног дана. Принцеза Софија заједно са мужем стиге тачно у одређени час и прође у својим колима, која су се полако кретала кроз живу ограду од ђака. Али "зито" (живео) беше сасвим млитаво, те један школски надзорник примети то професорима. "Шта ћете", чух где професор одговори, "узалад сам им наредно да вичу што боље могу, неће да слушају. Али кад краљ Ђорђе и краљица Олга пролазе не могу их уздржати. Не смо да одушевљено вичу "Зито" већ у свом одушевљењу и капе у вис бацају."

То је сушта истина. Не знајући ни сами зашто, ми нисмо много волели "жену наследничку". Њено суво лице, охолост израз и њен хладни поглед нису имали ничега за допадање за нас, децу, као ни за народ, који има понекад унутрашњи осећај и инстинкт што га поузвано води.

За право, политичка делатност сестре Вилема Другог почине тек кад је ступила на престо Грчке. Баш у тренутку кад је треба да потпуно да заборави на своје порекло, она се сећа да је од лозе Хоенцолерне. У осталом, Вилем је ту да је на то подсећа. Он претрпава депешама сестру и зета. И краљица Софија изабри још од почетка за коморницка Јована Теотокиса — сина Ђорђа Теотокиса једног политичара германфила у Грчкој — у време које нам изгледа сад тако давно

прошло — и брата Николе Теотокиса доскорашњег грчког посланика у Немачкој.

Било би заиста претерано рећи да је Јован Теотокис имао способности за једно тако деликатно место. У Медлингу (Аустрија) он је учио о гајењу стоке, и кад се вратио у Грчку основао је био једну узорну млекарницу која никако није напредовала.

Софија Хоенцолерн, кад постане краљица, одвоји га од гајења стоке и постави за коморника веног двора, сигурно не због његових умних способности, које ни мало нису сјајне, већ у нагледу за оданост читаве његовој породице у Немачкој.

Из благодарности Ђ. Теотокис удвостручава германофилску ревност, и у току Европског рата толико је ревностан, да су та господари молли, њега, бившег одгајивача стоке, да ћути.

Не могући више говорити овако како је желео, он поче писати свом брату у Берлин писма у којима је Савезнике називао свакојаким именима. Нека од ових писама, узхваћена код сумњивих курира дозвољено сведоче о томе. Та писма у осталом дивно опртавају самога Ђорђа Теотокиса.

Пошто је изабрала за коморника већег Немца од самог Краља, краљица Софија је јасно казала да је намеравала Грчкој дела више у име порце Хоенцолерна него као лица своје нове отаџбине.

С француског превода П. И.

Са посвете бачака

Срп. Добр. Др. "Михаило П. Пупин" бр. 21. СССС. у Стилопу, Па. обавило је посвету својим друштвеним бачака у недељу 26. августа о. г.

Том приликом сакупљено је добровољних прилога, како следе:

По \$100: Професор Михаило П. Пупин из председник СССС. по \$60: Милан Алексин, кум српског барјака; по \$30: С. Д. Д. "Браћа Југовић" бр. 284 СССС. из Со. Белгхема. Па.; по \$25: Раде Добричан кум америчког барјака. С. Д. Д. "Св. Никола" бр. 19 СССС.; по \$20: Др. Св. Гргић, Живко Мартолога, Лека Стојковић; по \$10: С. Д. Д. "Св. Ђурађ" бр. 190 СССС. из Лебанова, Па. С. П. Б. "Св. Ђурађ" бр. 89 С. П. С. С. Воја Јовановић, Душан Којичић, Рада Добричан; по \$5: Михаило Трипановић, Милан Вучић, Ђура Еремић Ленка Стојковић, свешт. Јован Поповић, Сретко Стопић, Симо Вољовић, Рада Стопић, Рада Станковић, Данило Мишков, Петар Жирјак Душан Ђорђе, Секула и Милешија Крстић, Ђура Еремић, Милан Алексин, Тодор Мачак, Ленка Стојковић, Живко Мартолога, Жива Стеванов; по \$4: Љуба и Пијада Перкић; по \$3: Ј. Радовачки, С. Виленца; по \$2: Љубомир Богдановић, Н. Станчевић, Л. Милевић, В. Мадарац, Иса Пандуров, Мија Прлов, С. Ненадовић, Т. Попов, Југ Осгоић, Ј. Радовачки, Т. Станћ, Ж. Надалић, М. Лазин, Т. Долић, С. Животић, М. Станковић, М. Јовановић, П. Радојковић, М. Алексин, Н. Марјановић, М. Ненадовић, С. Радовић; по \$1: Александар Максин, Никола Стојаковић, Б. Радић, Мила Зорић, В. Мадарац, М. Тодоровић, Стојан Качућ, Ката Гајонер, Марија Хенчар, Т. Батац Ђ. Алексин, Ката Станков, Секула Крстић, С. Ђерасимовић, П. Вигевић, М. Јанковић, Ј. Љуба.

Свиња друштвима, која узеше учешћа у овој напој свезаности нека је братска хвала, као и сви ма који наше барјаке даровале.

За С. Д. Д. "М. И. Пупин" бр. 21. СССС.

Управа

СРПСКА НАР. ОДБРАНА

Може се прилагачи да новац за Срп. Нар. Одбрану у Америци шаљу само човику или упутицом, и да уопште не стижу само овако:

Serbian National Defense League of America,

443 W. 22 St. New York, N. Y.

Српска Народна Одбрана

Савезни Гласник

Table with 2 columns: Name of donor/organization and Amount. Includes 'Главни Одбор примио је од 2. до 15. септембра 1917. г. ове прилоге:' and 'Укупно \$410.31'.

Table with 2 columns: Name of donor/organization and Amount. Includes 'Видовдански Дарак (примљено накнадно)' and 'Укупно \$71.60'.

Table with 2 columns: Name of donor/organization and Amount. Includes 'Женски Одбор Срп. Нар. Одбране у Њујорку даровао је за Видовдански Дарак \$29.' and 'Укупно Видовдански Дарак и добровољни прилози износе \$28,094.52.'

Металине Фале, Ваш. Срби у горњем месту сакупили су за Српску Ратничку Сирочад \$36, а за Американацки Црвени Крст \$25. Добровољне прилоге даровали су следећи: по \$35: Срп. Добр. Друштво "Милан Топалца" бр. 186 СССС; по \$5: Тодор Радаковић; по \$4: Дале Жигић; по \$2: Никола Радаковић, Радина Довет, Миле Иванић; по \$1.50: Илија Милошевић; по \$1: Стево Жигић, Буро Кошутин, Јастре Балаш, Раде Вукотровић, Раде Довет — други, Раде Иванишевић, Стево Мандић, Дале Иванић, Никола Бадић; по 50 центи: Буро Крајновић.

Ридтон, Па. Одбор Српске Народне Одбране у горњем месту сакупило је \$17.75. Даровали су следећи: по \$1.50: Никола Јаковин, Симо Јаковин, Буро Лацковић, Петар Матијевић, Петар Кнежевић, Васил Кошчић, Д. Далекасић; по \$1: Никола Зинаја, Пана Криноква; по 75 центи, Милан Јаковин, Симо Неурача, Пана Ивковић, Пана Зинаја, Миле Вундук, Миле Мартиновић, Баб Патстас.

ОГЛАС. Јула месеца 1916 године стрељали су Аустријанци, између осталих Вокеља, и Марна Калостра, оптужена за велеиздају. У извештају женевог српског пресборника вели се да је покојни Калостро био се амерички поданик. Моли се свако који зна штогод о њему (где је живео овде у Америци, кад и где је ступио у америчко подданство и т. д.), да изводи известице уредника Србобрана, Др-а Милоша Тривуница, 443 В. 22-га улица, Њујорк Сити.

Table titled 'ПРИМИТАК НОВЦА у месецу августу 1917. год.' with columns for name, address, and amount. Lists donors from Chicago, New York, and other locations.

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

Главни Тајник Душан Трипчевин.

ИЗДАТАК НОВЦА у месецу августу 1917. год.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists names of donors and their respective contributions to the organization.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists names of donors and their contributions, including 'Боле потпоре' and 'САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“'.

Друштвени Гласник

ОБЈАВА. Даје се на знање члановима Срп. Д. Д. "Јединство" број 11 СССС, да је друштво ријешило на својој редовној сједници 18. авг. о. г. да сваки члан овог друштва дужан је платити прирез од \$2.50 на ма гђе се налазио. Прирез је учињен ради поправке Српског Гробовишта. Речени прирез сваки члан има да плати у времену од 3 мјесеца; не уплати за речено вријеме, губи право у случају болести на болну потпору.

Српско Д. Д. "Јединство" бр. 11. СССС. Глиго Дабовић, председник. Ђорђевић Т. Вујачић, тајник.

ДО ЗНАЊА.

Срп. Д. Д. "Баја Пивљанин" бр. 227 СССС, у Минеаполису Мин., ставља до знања својим члановима да је у мјесецу августу на сједници ријешено, да се пристобје Братству повисе са 5 центи свакога мјесеца. Уједино се помињу они чланови, који дугују један, или два расписа, да у што краћем времену уплате свој дуг; те да се они чланови који су изван овога мјеста, што чепање своје братству јављају, и да шаљу своје уплате на име друштвено.

ОБЈАВА.

Овим се јавља свима члановима Срп. Добр. Др. "Нова Србија" број 301. СССС, у Визби Аризона, да у што краћем времену пошаљу своју дуговину коју дугују горе поменутом друштву. Драга браћо, са овим вам јављамо да смо почели поновно са радом друштва. Др. редовна сједница која се одржала на 9. о. м. ријешила је да сви чл. горе поменутог друшт. исплате своју дуговину до 24. о. м. иначе бићемо приморани поступити по правилима. Браћо ваша кривица није што сте изостали са уплатом али вама је добро познато и цијелој браћи Србија широм Америке за кризу која се догодила у овоме мјесту која је зауставила цијели рад друштвени за ово неколико времена, због чега нам је у СССС, послао делегата брата Новака Богдановића чл. управног одбора, који је одржао ванредну сједницу 7. о. м. да би се почело са радом што првије. Остајемо са поштом шаљући вам српски браћин поздрав Срп. Добр. Др. "Нова Србија" бр. 301. СССС.

Шиљање новца у стари крај

Саопштава се свој браћи Србима, Хрватима и Словенцима да је најбоље и најјугрије слаати новца у стари крај преко Српског Црвеног Крста у Женеву. — Адреса: Croix Rouge Serbe, Bureau de renseignements 1 Rue Mazzy Geneve, Suisse, Europe.

СРБИ И СРПКИЊЕ! ступајте у САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“!

Овај Савез је највећа српска добротворна организација и има 177 огранака широм Сједињених Држава и Канаде са укупним бројем од 13.399 (тринаест хиљада и триста деvedесет и девет чланова). Ово је једина српска организација, која је под контролом државне власти у Америци. Она исплаћује потпоре и осмртнине својих чланова у року од само 30 дана, и то:

- 1.500 долара добија члан, а ко изгуби оба она, или ако изгуби обе руке, или обе ноге, или једну руку и једну ногу.
1.000 долара добија члан ако га удари напља, те га онеспособи за рад.
800 долара добија члан ако изгуби једну руку или једну ногу.

На име осмртнине умрлога члана добијају наследници дотичнога члана 800 долара. Остале потпоре предвиђене су у Савезним правилима, која се шаљу на захтев свакоме бесплатно. Сваки члан Савеза уплаћује на име расписа месечно процесно само по \$1.40. Чланом Савеза може постасти свани Србин и Српкиња који није млађи од 18 нити старији од 47 година. Савез прима за чланове и остале добре Словене, без обзира на веру. СРБИ И СРПКИЊЕ, НАПРЕД У САВЕЗ „СЛОГУ“!

ПРОМЕНА АДРЕСЕ

Молим управу савезног органа Србобрана, да ми лажени адресу. Моја СТАРА адреса била је: Име и презиме... Број баксе, или број куће и улица... Град и држава... Моја НОВА адреса гласи: Име и презиме... Број баксе, или број куће и улица... Град и држава... Друштво... Ко год мена адресу, нека тачно испуни горњу листу и део овај оглас изреже и пошаље на управу Србобрана на адресу: СРБОБРАН 443 W. 22 Street NEW YORK, N. Y.

ИЗ СРПСТВА И ЈУГОСЛОВЕНСТВА.

(Наставак са 1-ве стране)

пријатељства са америчким министром финансија. Овакво писање заслужује сваку осуду. Нема је највише погођен г. Макс Аду, министар финансија, који је представљен као човек који државне новце дели на основу личног пријатељства; али су јак погођене и Сједињене Државе и Србија, јер се великој Републици подмеће да је не зарад народа и идеја, него зарад појединих личности, а Србији се прећућно спори њен ореол славе, који јој иначе припадају и пријатељи и непријатељи. Цела је та уредба била тим непотребнија што г. Пулин зајам није радио као приватно лице, него као генерални конзул Краљевине Србије, и то заједно са својим претпостављеним, г. Љ. Михајловићем српским послаником. Свакије заслуге треба признати и истаћи, али без уредбе за оне, који се не смеју врећати, и који не заслужују уреду.

Владимир Гајиновић. Од Југословенске Омладине у Женеви добили смо ову тужну вест: „Владимир Гајиновић сврше ни студент филозофије, песник, леуморни трудњеник и борац југословенске мисли, преминуо је у суботу 29. јула (11. августа) о. г. у Фрибуру у 2. по часа после подне, у 27. години живота, после кратког и врло тешког боловања и дурих патњи којима је цела његова борбена и страдањичка младост била испуњена.“ Мир пепелу заслужнога ома дивца!

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

У Русији је срећом избегнут грађански рат. Генерал Корнилов је у затвору, а тако исто и још двадесет и неколико генерала. Али побуна ипак није остала без последица. Руска Привремена Влада реформисана је; на челу јој је опет Керенски, али не као министар војног поверен је војном лицу, а тако исто и положај министра морине. Та промена пада у очи тим више, што се нови кабинет састоји само из пет чланова; од петорице министара двојица су дакле генерали, док у пређашњем много већем министарству није било ни једног војног лица. Значи да је Керенски усвојио основне захтеве генерала Корнилова и поред тога што га је ухапсио. Решеност Керенскога да изиве на сусрет гледишту Корнилова и његових присталица огледа се и у томе што је за врховног команданта руске војске на место генерала Корнилова постављен генерал Александер. То је онај исти Александер који је пре неколико месеци био пао у немилост код Петроградског Савета Радничких и Војничких Делегата због своје изјаве да Русији треба чврста рука, те се због тога морао повући, направивши место Брусилову. После четири месеца лутања и посртања усвојили су његово гледиште и они који су га пређе гонили, јер га сад враћају на место са кога су га отерали. Тако се с правом може очекивати да ће у руској војсци наступити оштра промена; Александер је онако исто за дисциплину као и Корнилов, само не његов положај бити много лакши него што је био положај генерала Корнилова, јер не он има право да се министром војним који је генерал, и који је уз то без политичке моћи, те неће ни покушавати дап равн неке компромисе између политичке слободе и војне дисциплине, као

Беда у Далмацији. Задарски лист „Хрватска Круна“ донео је ову вест: „Неки сељаци из Оточаја нуде 1600 круна за 100 (сто) кило жечма, а на острву Брачу 100 (сто) кило пшенице стају 3,500 (три хиљаде и пет стотина) круна.“ Тако Аустрија усрећује Далмацију, која је некад с правом певала: „Малена је Далмација ал’ је дика роду свом.“

Јадно им помиловање. Како јавља прашки лист „Народна Политика“, помиловани Југословени: Нико Бартоловић, уредник „Слободе“, Оскар Тартаља, уредник „Заставе“; Анте Фарчић, учитељ и Срзентић, поштом, изишли су из своје тамнице у врло бедном стању; због недовољне хране они су толико ослабили да нису могли ићи. У тамници није било хране, а међу тим им није било допуштено да примају храну са стране. И тако су сви из тамнице право у болницу.

Пљачка и отимачина у Србији. Подунавички бугарски лист „Еко д Билгари“ од 31 јула ове године саопштава наредбу бугарског Министарског Савета да се изврши јавна продаја све напуштене имовине, која припада срп. војницима, официрима и избеглицима. Да је ово значајно отимачина, није потребно доказивати. Али кад се Бугари трају са српским животима, зашто се не би титрали и са српском имовином.

што је чинио Керенски. Осим тога, генерал Александер данас зна да у Русији постоји врло јака струја против лабавости војне дисциплине у војсци, пошто је то открила побуна генерала Корнилова; у толико не се он осећати јачи при извођењу својих мера и бити у главном ослобођен од оних обзира, које су његови претходници морали имати према политичарима из Савета Радничких и Војничких Делегата. Његов је положај лакши још и по томе што је Керенски прогласио републику. Представници револуције, заједно са Привременом Владом, стално су зазирали од потпуно дисциплиновање војске због унутрашње слободе; војници који сле по слушају команду својих официра могли би једнога дана, под командом каквога реакционарнога команданта, устати и против стечене слободе, у корист монархије. Проглашењем републике та је оштрост знатно смањена, јер би сваки такав покушај био вео леиздаја, и тако генерал Александер не мора зепети да ће се свака његова мера у војсци тумачити као покушај против слободе стечене револуцијом. Поступак Керенскога може се у осталом само тиме и правдати. Иначе је о државном облику била позвана да решава једино уставотворна скупштина, и проглас републике на начин који је употребио Керенски тешко је бранити. — Али ако је војна ситуација у главном решена довољно, политичка је још увек мутна. Болшевици, екстремни руски социјалисти, добили су од један пут велику величину у петроградском Савету Радника и Војника, а то је чињеница која на развој унутрашњих догађаја у Русији може бити од озбиљних последица. Повољно стање у војсци и на бојишту свакако не знатно сузбити њихов утицај и њихову моћ, и

стога војна ситуација остаје у главном кључ и за унутрашњу политику Русије. Разуме се, за сад се још не може рећи, како ће се развијати догађаји на бојишту; али се с правом може очекивати да ће поћи на боље. Генерал Александер већ је обележио своје пријатељство са Сједињеним Државама, која је била успешна и код Риге и на румунском фронту.

У војном погледу је ипак најважнији успех који су ове недеље имали Талијани на аустриском фронту. Освојењу виша Сан Габриеле, северноисточно од Горице, придаје се врло велики значај, јер од тога виша стоји у главном отворен пут и за Љубљану, и за Трст. Сва је прилика да ће Талијани бити у стању да искориште овај успех. Они располажу војском од преко 4,000.000 људи, а располажу и одличном убојном спремом, која се старањем Савезника све више попуњује. Последњих дана осећа се покрет Талијана и на Балкану, где имају преко 500.000 војника, па се с правом очекује озбиљна јесења офанзива. За њу су сад сви услови ту. Нарочито је снабдевање војске обезбеђено новим путем који је саграђен од Валоне до Битоља, јер се превоз морем врши сад само преко ускога канала Отранто, где опасност од подморница и не постоји, докле је до сад снабдевање вршено преко Солуна, при чему је пут морем био далеко дужи и опасност од подморница далеко већа.

Французи су имали озбиљне борбе код Вердена, где су Немци узалуд покушавали да нападима маскирају своју малксалост, а тако исто и Енглези код Ипра. Изгледа, уз то, да је Јан (Ленс) у таквом стању да се више не може дуго држати; његово заузеле значило би свакако за Савезнике велику добит, јер би одмах у погледу угља било помоћено и Француској и, нарочито, Италији. Али то знају и Немци, па стога чине све да Јан што дуже задрже у својим рукама. — Промена кабинета у Француској не значи промену у француској политици. Председник нове владе је министар војни из Рибовљевог кабинета професор Пенлеве, који је за кратко време своје политичке каријере показао толико енергије и окретности да је његов долазак на владу примљен и у Француској и ван ње као ствар која се по себи разуме.

Немачка је на дневном реду поглавито са својим међународним скандалима. Још се није честито завршила бура због злоупотребе, коју је у Аргентини учинио немачки посланик, служећи се тамошњим шведским посланством за шињање шифрованих телеграма скандалозне садржине. У једном од тих телеграма препоручивао је тај вајни немачки дипломата Берлину ни више ни мање но да се аргентинске лаје потапају „без икаква трага“. Тако један немачки посланик схваћа неутралност и човечност. Кад је тај скандал био у јеку, обистинила се на Немачкој изрека да једно зло никад не долази само новим скандалом у Мексику. Сједињене Државе, које су обележале немачко-шведску злоупотребу у Аргентини, из-

НЕСРЕЋНИЦА.

Зашто плачеш стара жено, За ким ропши сузе слоје? Да ти није, стара мајко, Малаксало срце твоје... Из те нека гута мори Те ти твоје срце пена, О, не плачи, доста суза, Остале ми, мајко, слеза... Твој јединак жив је, напо, Благослов га божи прати; У боју је сада љутом, Жив ће скоро да се врати... Па и ако падне мртав, Те не видн твога сна, Захвална ће њему бити Напаљена О т а ц и н а... 31 јуна 1917.

С. В. Поповић-Лавовски, њак наредник.

(Ратни Дневник.)

СЕСТРЕ СРПКИЊЕ!

Женски Одбор Српске Народне Одбране у Њујорку моли све Српкиње широм Америке, да би приложиле који ручни рад за базар на нашој забави, која ће се одржати 28. октобра ове год. Бићемо веома благодарне ако се у што већем броју нашој молби одозвете, што ћемо најкадрано и преко новина објавити. Молимо да ствари упутите на адресу председнице Ему Петровић 502 Е. 79 Стриг Њу Јорк. За Женски Одбор Срп. Нар. Одбране М. Карловић, тајница.

неле су доказе да шведски отпавник послова у Мексику игра улогу формалног немачког агента и да га је због тога немачки посланик у Мексику предложио Берлину за одликовање. Тако је опет посреди немачко-шведско шуровање у једној неутралној земљи. Овим открићем Сједињене Државе учиниле су неочекиване услуге Савезницима, а хитри Американци доказали су поново да гломазни немачки дипломати не могу с њима изићи на крај. Пре су им похватили трагове, кад су намеравали да против Сједињених Држава изазову Мексико и Јапан, а сад су опет непобитним доказима изобличили немачку несавесност у Аргентини и Мексику. Усред те немачке бруке мало пада у очи да је и Немачка послала свој одговор на папич предлог о миру, али је примено да она позива у добровољце и дечаке од 15 година, што је најбољи доказ да је оскудица у људима достигла врхунац.

Нарочиту сензацију направила је и грчка „Бела Књига“, у којој се, на основу званичних грчких докумената, утврђује издајство бившег краља Константина према Србији.

ПУТ ОТАЏИНЕ...

На високој стени усамљено седим. Преда мном је бездан, сам крш и планине. Душа ми клоуца. У даљину гледам. Поглед лута тамо — попут отаџбине... Угучен, у болу, у патњи и тузи. У глави се мис’о све за мисљу роји: Како ли су тамо наша села, кузи? Како ли је робљу? И како су моји?... Знаш да у ропству није живи’ лако; Где се демон кези сред бездушног шира. Там’ је живот први него први пак’о! Зато моја душа никад нема мира... 23 јануара 1917.

М. Ј. П. (Ратни Дневник.)

ЧЕСКО-СЛОВАЧКИ ЗБОР

У недељу 16 овог месеца одржали су Чеси и Словачки велики збор у Карнеги Холу у Њујорку. Пред дунке пуном огромном двораном говорили су гг. Перглер, председник чешко-словачке лиге, градоначелник Мичел и француски министар Бујон, поздрављени одушевљено од стране присутних. Г. Бујон је нарочито пожео буру одбра-

вања својом изјавом, да Француска стварање слободне чешко-словачке државе сматра као своје питање. Он је позвао Чехе и Словаке да као добровољци ступају у француску војску, а г. Стефанек, који је у униформи француског официра такође поздрављивао збор, био је живи пример да Француска уме да цени Чехе који ступе у редове њене војске

Миланко Миљковић, предс.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Друштво „Словенски Југ“ број 150. СССС. Њу Јорк, опомише све чланове који дугују друштву два расписа, да у што краћем року свој дуг исплате и иначе ће друштво бити принуђено поступити према њима строго по правилима. Уједно се опомишу сви они чланови који изостају од друштвених седница без икаквих нужних разлога да у будуће долазе редовно на седнице јер ће се и према њима поступати у смислу друштвених правила. Друштвене седнице одржавају се редовно сваке друге суботе у месецу у Српском Дому 443 В. 22. ул. у 8 сати у вече. Срп. Добротв. Др. „Словенски Југ“, бр. 150. СССС. Б. Јасика, тајник.

Кад мењаш адресу увек означи поред нове и стару адресу и кога си друштва члан. (име и број друштва.)

ДО ЗНАЊА.

Пошто „Србобран“ излази само једном недељно, и пошто је простор у њему врло ограничен, од сада ће се објављивати у њему само они добровољни прилози, који буду слати директно преко Главног Одбора Српске Нар. Одбране. Све друге прилоге који се буду прикупљали самостално по колонијама, а не проју кроз Главни Одбор, не ћемо моћи објављивати из поменутих разлога, под све наше добре воље.

ДОБРОВОЉЦИ

ГЛАС НАРОДА ИЗ СО. ЧИКАГА.

И ако је до данас већ лијеп број Срба из Со. Чикага кренуо на бојно поље и креће свакога дана, у јавности се мало чује о томе; јер Со. Чикашки Срби ни су хвалисави. Више рада, а мање хвале држимо да је корисније је за општу народну ствар него истицање и напразно самохвалисање.

У последње вријеме кренуше се двеју јуначке чете из овог мјеста о којима бисмо желели да и јавност чује коју. Обе су чете сачињавали наши грчки Лицани, цвијет С. Чикашких Срба.

23. јула састали су се 9 осветника, чија имена са поносом износимо на јавност, и на које треба да се и остала браћа широм Америке угледају и да следе њиховим трагом.

Имена тих јунака соколова су ово: Дане Корница, Миле Б. Сунајко, Јован Подковак, Пава Плећаш, Никола Његован, Милан Домен, Димитар Јерковић, Никола Бига и Миле Драгаш.

У другој чети било је 10 младих Срба као 10 горскијех лавова, који кренуше трагом горње браће, да се боре заједно за част и слободу Србиноу. Друга је чета кренула 25. јула само два дана после прве, чија имена такођер са поносом износимо: Дане Ковачевић, Стојан

ПУТ ОТАЏИНЕ...

У високој стени усамљено седим. Преда мном је бездан, сам крш и планине. Душа ми клоуца. У даљину гледам. Поглед лута тамо — попут отаџбине... Угучен, у болу, у патњи и тузи. У глави се мис’о све за мисљу роји: Како ли су тамо наша села, кузи? Како ли је робљу? И како су моји?... Знаш да у ропству није живи’ лако; Где се демон кези сред бездушног шира. Там’ је живот први него први пак’о! Зато моја душа никад нема мира... 23 јануара 1917.

М. Ј. П. (Ратни Дневник.)

ЧЕСКО-СЛОВАЧКИ ЗБОР

У недељу 16 овог месеца одржали су Чеси и Словачки велики збор у Карнеги Холу у Њујорку. Пред дунке пуном огромном двораном говорили су гг. Перглер, председник чешко-словачке лиге, градоначелник Мичел и француски министар Бујон, поздрављени одушевљено од стране присутних. Г. Бујон је нарочито пожео буру одбра-

вања својом изјавом, да Француска стварање слободне чешко-словачке државе сматра као своје питање. Он је позвао Чехе и Словаке да као добровољци ступају у француску војску, а г. Стефанек, који је у униформи француског официра такође поздрављивао збор, био је живи пример да Француска уме да цени Чехе који ступе у редове њене војске

Миланко Миљковић, предс.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Друштво „Словенски Југ“ број 150. СССС. Њу Јорк, опомише све чланове који дугују друштву два расписа, да у што краћем року свој дуг исплате и иначе ће друштво бити принуђено поступити према њима строго по правилима. Уједно се опомишу сви они чланови који изостају од друштвених седница без икаквих нужних разлога да у будуће долазе редовно на седнице јер ће се и према њима поступати у смислу друштвених правила. Друштвене седнице одржавају се редовно сваке друге суботе у месецу у Српском Дому 443 В. 22. ул. у 8 сати у вече. Срп. Добротв. Др. „Словенски Југ“, бр. 150. СССС. Б. Јасика, тајник.

Кад мењаш адресу увек означи поред нове и стару адресу и кога си друштва члан. (име и број друштва.)

ДО ЗНАЊА.

Пошто „Србобран“ излази само једном недељно, и пошто је простор у њему врло ограничен, од сада ће се објављивати у њему само они добровољни прилози, који буду слати директно преко Главног Одбора Српске Нар. Одбране. Све друге прилоге који се буду прикупљали самостално по колонијама, а не проју кроз Главни Одбор, не ћемо моћи објављивати из поменутих разлога, под све наше добре воље.

ДОБРОВОЉЦИ

ГЛАС НАРОДА ИЗ СО. ЧИКАГА.

И ако је до данас већ лијеп број Срба из Со. Чикага кренуо на бојно поље и креће свакога дана, у јавности се мало чује о томе; јер Со. Чикашки Срби ни су хвалисави. Више рада, а мање хвале држимо да је корисније је за општу народну ствар него истицање и напразно самохвалисање.

У последње вријеме кренуше се двеју јуначке чете из овог мјеста о којима бисмо желели да и јавност чује коју. Обе су чете сачињавали наши грчки Лицани, цвијет С. Чикашких Срба.

23. јула састали су се 9 осветника, чија имена са поносом износимо на јавност, и на које треба да се и остала браћа широм Америке угледају и да следе њиховим трагом.

Имена тих јунака соколова су ово: Дане Корница, Миле Б. Сунајко, Јован Подковак, Пава Плећаш, Никола Његован, Милан Домен, Димитар Јерковић, Никола Бига и Миле Драгаш.

У другој чети било је 10 младих Срба као 10 горскијех лавова, који кренуше трагом горње браће, да се боре заједно за част и слободу Србиноу. Друга је чета кренула 25. јула само два дана после прве, чија имена такођер са поносом износимо: Дане Ковачевић, Стојан

ПУТ ОТАЏИНЕ...

У високој стени усамљено седим. Преда мном је бездан, сам крш и планине. Душа ми клоуца. У даљину гледам. Поглед лута тамо — попут отаџбине... Угучен, у болу, у патњи и тузи. У глави се мис’о све за мисљу роји: Како ли су тамо наша села, кузи? Како ли је робљу? И како су моји?... Знаш да у ропству није живи’ лако; Где се демон кези сред бездушног шира. Там’ је живот први него први пак’о! Зато моја душа никад нема мира... 23 јануара 1917.

М. Ј. П. (Ратни Дневник.)

ЧЕСКО-СЛОВАЧКИ ЗБОР

У недељу 16 овог месеца одржали су Чеси и Словачки велики збор у Карнеги Холу у Њујорку. Пред дунке пуном огромном двораном говорили су гг. Перглер, председник чешко-словачке лиге, градоначелник Мичел и француски министар Бујон, поздрављени одушевљено од стране присутних. Г. Бујон је нарочито пожео буру одбра-

вања својом изјавом, да Француска стварање слободне чешко-словачке државе сматра као своје питање. Он је позвао Чехе и Словаке да као добровољци ступају у француску војску, а г. Стефанек, који је у униформи француског официра такође поздрављивао збор, био је живи пример да Француска уме да цени Чехе који ступе у редове њене војске

Миланко Миљковић, предс.

ОПОМЕНА.

Срп. Доб. Друштво „Словенски Југ“ број 150. СССС. Њу Јорк, опомише све чланове који дугују друштву два расписа, да у што краћем року свој дуг исплате и иначе ће друштво бити принуђено поступити према њима строго по правилима. Уједно се опомишу сви они чланови који изостају од друштвених седница без икаквих нужних разлога да у будуће долазе редовно на седнице јер ће се и према њима поступати у смислу друштвених правила. Друштвене седнице одржавају се редовно сваке друге суботе у месецу у Српском Дому 443 В. 22. ул. у 8 сати у вече. Срп. Добротв. Др. „Словенски Југ“, бр. 150. СССС. Б. Јасика, тајник.

Кад мењаш адресу увек означи поред нове и стару адресу и кога си друштва члан. (име и број друштва.)

ДО ЗНАЊА.

Пошто „Србобран“ излази само једном недељно, и пошто је простор у њему врло ограничен, од сада ће се објављивати у њему само они добровољни прилози, који буду слати директно преко Главног Одбора Српске Нар. Одбране. Све друге прилоге који се буду прикупљали самостално по колонијама, а не проју кроз Главни Одбор, не ћемо моћи објављивати из поменутих разлога, под све наше добре воље.

ТРАЖЊА.

Благоје И. Стаменковић, поднаредник, тражи свога брата Ђорђа И. Стаменковића родом из села Богдановца, срез Лузнички, округ Широтски. Исти се је 1915. г. налазио у Сједињеним Државама. Нека се јави на адресу: Lazauz, Bizerte, Tunisie, France. (Seine-Inferieure) France. Благоје И. Стаменковић, поднаредник, Неборачки Дено.

ПОЗИВ.

Месни одбор Срба за подизање срп дрвје и школе позива све Србе и Српкиње из места и околине на велику скупштину у 9 сати пре подне дана 16. септембра у недељу у Клертону у кући Симе Марковића. На дневном је реду исплата лотова што смо купили, сад треба сваки да дође да неби после приговарали јер ако се сад несплате лотови пропадоше. За месни одбор Б. Медаковић, тајник.

НА ЗНАЊЕ.

Са овјем дијелом на знање свијем мојим пријатељима и познаницима да сам се преместио на доњу адресу т. ј. у друго мјесто. Особито упозорјем браћу чланове овог братства који су шињали новце за братство преко мене лично да од сада шињају лично преко братства на братствену адресу. У случају погрешке ја не одговарам. С поштовањем Тодор К. Сукновић. Моја нова адреса 511 Grant ave., Eveleth, Minn.

ДО ЗНАЊА.

Овим се ставља до знања свима члановима Срп. Добр. Др. „Нови Пазар“, бр. 247. СССС., у Абердин, Ваш., да је наша задња главна годишња сјединица од 6. јула, о. г. донијела следећи закључак: Видећи да се неки чланови у случају болести не владају по принципима правила нити о болести извештају Болеснички Одбор, опомишу се сви чланови особито они, који се налазе изван овог мјеста, да се строго држе друштвених правила. У случају болести да се одмах пријави и да се чешије јавља председнику Болесничког Одбора брату Новому Катрићу на доњу адресу. Не буду ли се чланови владали по правилима и горњем решењу, губе право на болесничку потпору од овог друштва. Зато, нека ово сви узму до знања, па нека се по овоме и равнају. Срп. Добр. Др. „Нови Пазар“ бр. 247 СССС. Вох 316 Абердин, Ваш.

ТРАЖЊА.

Тражи се Јосиф Одачић, који је тражио своје у Србији преко Диришког Бироа, да се јави у редовној овог листа, како би му се могао доставити глас од његових из Београда.

ПАЖЊА!

„Србобран“ је својина чланова Савеза „Слоге“.

СВАКИ ЧЛАН ИМА ПРАВО ДА ПРИМА „СРБОБРАН“, ЈЕР ГА ОН ЗА ТО ПЛАЊА. „СРБОБРАН“ СЛУЖБИ ИНТЕРЕСИМА САВЕЗА „СЛОГЕ“ „СРБОБРАН“

НЕ ЈЕДАН СРБИН

Нема изговора да не буде претолитик „Србобрана“, и корист се овим изредном приликом, а обавести и друге.

НА „СРБОБРАНУ“

сарађују и сарађивале и у будуће најпознатији српски писци.

ПРЕТПЛАТА НА „СРБОБРАН“

стаје само 60 ЦЕНТИ годишње, и прена томе то је најјевтинији српски недељни лист на целој земљи.

НЕ ЈЕДАН СРБИН

Нема изговора да не буде претолитик „Србобрана“, и корист се овим изредном приликом, а обавести и друге.